

PRESS RELEASE

United Nations Development Programme

Brezovik, 22. oktobar 2007. godine

Zvanični početak uspostavljanja i sprovođenja visokokvalitetnog programa kontrole tuberkuloze u Crnoj Gori

U prisustvu predstavnika Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja Vlade Crne Gore, predstavnici Specijalne bolnice za plućne bolesti „Dr. Jovan Bulajić“ i Kancelarije Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori danas su potpisali dokument o saradnji na projektu „Uspostavljanje i sprovođenje visokokvalitetnog programa kontrole tuberkuloze u Crnoj Gori“, koji podržava Globalni fond za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije (GFATM).

U prisustvu Doc. Dr. Miodraga Radunovića, ministra zdravlja, rada i socijalnog staranja u Vladi Republike Crne Gore, projektni dokument zvanično su potpisali Prim. Dr. Radovan Mijanović, direktor Spec. bolnice za plućne bolesti „Dr. Jovan Bulajić“ u Brezoviku i g-din Garet Tankosić Keli, v.d. stalnog predstavnika UNDP i v.d. koordinator sistema UN u Crnoj Gori.

U okviru ovog projekta, Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr. Jovan Bulajić“ u Brezoviku dobila je **novi, savremeni rendgen aparat, novi prostor za rendgensku dijagnostiku, kao i tri vozila za uspostavljanje direktnog nadzora nad tretmanom pacijenata s tuberkulozom.** Do kraja godine biće renovirano i potpuno opremljeno 10 soba za pacijente sa tuberkulozom, a bolnica u Brezoviku će dobiti i savremenu laboratorijsku opremu u cilju podizanja nivoa kvaliteta dijagnostike u Crnoj Gori, kao i računarski sistem za prijavljivanje individualnih slučajeva tuberkuloze u Crnoj Gori.

Doc. Dr. Miodrag Radunović, ministar zdravlja, rada i socijalnog staranja u Vladi Republike Crne Gore rekao je da, «uprkos primjeni modernih preventivnih mjera, danas moćne antituberkulozne terapije, nažalost do očekivanog suzbijanja tuberkuloze u svijetu nije došlo, naprotiv, broj oboljelih od tuberkuloze stalno raste, a od ove bolesti i njenih komplikacija godišnje umire u svijetu između dva i tri miliona ljudi. Zbog toga je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila tuberkulozu globalnim zdravstvenim problemom i osmislila strategiju DOTSa, direktno opservirane terapije skraćenim režimom, kao okvir za borbu protiv tuberkuloze u cijelom svijetu. Strategija DOTSa se primjenjuje u 182 države u svijetu. Imajući u vidu preporuke SZO, i prateći Milenijumske razvojne ciljeve, Ministarstvo je krajem 2005. godine formiralo Nacionalnu komisiju za tuberkulozu, koja je izradila Strategiju za borbu protiv tuberkuloze. Nacionalna komisija je razvila petogodišnji program uspostavljanja i sprovođenja visokokvalitetnog programa kontrole tuberkuloze u Crnoj Gori. Sa ovim programom smo aplicirali kod Globalnog fonda za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije, koji je prihvatio projekat, a za realizaciju aktivnosti iz navedenog programa za Crnu Goru opredijeljeno je 1.600.000,00 dolara.»

Prim. Dr. Radovan Mijanović, direktor Bolnice u Brezoviku napomenuo je da je, po Programu, ova ustanova nosilac najvećeg dijela aktivnosti i predviđeno je da ona bude Nacionalni centar za tuberkulozu u Crnoj Gori. Po tome, Bolnica Brezovik i njen kadar su ključni nosioci implementacije Programa u narednih pet godina.

«Ukupna uložena sredstva će se namjenski koristiti za nabavku nedostajuće aparature za Mikrobiološku laboratoriju, nabavku RTG aparata, edukaciju po svim nivoima zdravstvene zaštite, obezbjeđenja

kvalitetnijeg smještaja pacijenata kroz renoviranje jednog dijela bolničkih kapaciteta, formiranje informacionog sistema koji će obezbijediti praćenje i registrovanje svih TB pacijenata na teritoriji cijele Crnoj Gori, kao i formiranje patronažne službe koja će obezbijediti kontrolu terapije u vanbolničkim uslovima», kazao je **Prim. Dr. Mijanović**.

«Nažalost, prateći problem ove bolesti je njena podvrsta – multirezistentna tuberkuloza, koju je čovjek stvorio svojom neodgovornošću, a koja nastaje usljed neredovnog uzimanja terapije, ili neadekvatnog tretmana, usljed čega nastaje rezistencija na uobičajene medikamente. Jedan od glavnih izazova je osigurati da pacijenti uzimaju sve propisane lijekove, i da nastave sve dok ne završe terapiju. Kada se terapija uzima pravilno, šanse da se tuberkuloza izliječi su odlične” – rekao je **Garet Tankosić Keli, v.d. stalnog predstavnika UNDP i v.d. koordinatora sistema UN u Crnoj Gori**. „Uz pomoć ovog programa, i usljed relativno malog broja slučajeva, u Crnoj Gori postoje dobre šanse da se tuberkuloza drži pod kontrolom i da se iskorijeni multirezistentna tuberkuloza», dodao je on.

“Ovaj program ima za cilj mogućnost prepoznavanja i određivanja dijagnoze svih slučajeva tuberkuloze od sada i ubuduće, profesionalno i u skladu sa najvišim standardima, kao i liječenje na način da se u potpunosti iskorijeni pojava multirezistentne tuberkuloze. Da bi se ovo postiglo, biće uspostavljen potpuno novi i moderan sistem brze i tačne dijagnostike i liječenja”, rekao je **g-din Tankosić Keli**, naglasivši da će jedan od budućih rezultata ovog programa biti to što će, kada UNDP jednom napusti Crnu Goru, Vlada moći da za ovu posebnu grupu ljudi nabavlja potrebne lijekove po veoma niskim cijenama.

* * *

U skladu sa šestim Milenijumskim razvojnim ciljem Ujedinjenih nacija – borba protiv HIV/AIDS-a, malarije i drugih bolesti, Republičko koordinaciono tijelo razvilo je petogodišnji program «**Uspostavljanje i sprovođenje visokokvalitetnog programa kontrole tuberkuloze u Crnoj Gori**», a finansira ga Globalni fond za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije (GFATM). UNDP je određen za glavnog primaoca sredstava i odgovoran je za implementaciju ovog programa, koji treba da rezultira značajnim smanjenjem stope smrtnosti i smanjenjem broja novih slučajeva tuberkuloze.

Programske aktivnosti će se sprovoditi u tri oblasti:

Unapređenje sistema nadzora nad tuberkulozom - Uspostavljanje i održavanje novog elektronskog sistema nadzora i njegova integracija u opšti sistem nadzora omogućiće prikupljanje podataka, a izvještavanje svih učesnika doprinijeće pripremi godišnjih planova aktivnosti, kao i planiranju sredstava.

Unapređenje dijagnoze i liječenja, kao i prevencija tuberkuloze u navedenim oblastima – Ciljevi su: unapređenje državnog sistema kontrole tuberkuloze, stručno osposobljavanje svih učesnika u njemu, kao i poboljšanje opšte zdravstvene zaštite. Visokokvalitetno obrazovani kadar za rad na prevenciji i liječenju tuberkuloze na različitim nivoima i veće uključivanje samih donosilaca odluka očekivani je rezultat ovih aktivnosti.

Bolja informisanost zajednice i njeno veće uključenje – Ova aktivnost je usmjerena ka boljem informisanju javnosti i osoba koje žive sa ovom bolešću, a posebno ka smanjenju stigme i većem uključivanju mladih.

Kontakt osoba:

Nadica Dujović, predstavnik za odnose s javnošću Kancelarije UNDP u Crnoj Gori

Tel: ++382 81 231 251; Fax: ++382 81 231 644; Mob.: ++382 69 319 709; E-mail: nadica.dujovic@undp.org

Web: <http://www.undp.org.yu/montenegro>

UNDP u Crnoj Gori promoviše održivi razvoj kroz ekonomski napredak za sve društvene slojeve, uz očuvanje i unapređenje životne sredine.